

Spis treści

Wykaz skrótów	13
Wstęp (<i>Kamil Zeidler</i>)	19
1. Przepisy ogólne	
<i>Kamil Zeidler</i>	
Prawo ochrony dziedzictwa kultury jako nowa gałąź prawa	23
<i>Janina Ciechanowicz-McLean</i>	
Kształtowanie się gałęzi prawo ochrony środowiska jako wzór dla prawa ochrony dziedzictwa kultury	34
<i>Magdalena Marcinkowska</i>	
Prawo ochrony dziedzictwa kultury jako dziedzina prawa międzynarodowego	42
<i>Wojciech Kowalski, Katarzyna Zalaśńska</i>	
Strategia regulacji prawa ochrony dziedzictwa kulturowego	56
<i>Jan Tajchman</i>	
Konwencja o ochronie dziedzictwa architektonicznego Europy a przyczyny jego degradacji w Polsce oraz drogi do jej powstrzymania	81
<i>Jakub Lewicki</i>	
Zabytek a historyczny zespół urbanistyczny i budowlany i dobro kultury współczesnej	96
<i>Katarzyna Płażyńska</i>	
Świadectwo minionej epoki czy dobro kultury współczesnej? Problemy ochrony prawnej architektury nowoczesnej	105
<i>Maciej Trzciniński</i>	
Definicja zabytku archeologicznego – problemy i kontrowersje wokół stosowania prawa	115

<i>Zbigniew Kobyliński, Jacek Wysocki</i> Ujęcie problematyki ochrony zabytków archeologicznych w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – stan obecny i postulaty zmian	123
<i>Alicja Miśkiewicz</i> Podwodne dziedzictwo kultury w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w świetle zobowiązań międzynarodowych	142
<i>Waldemar J. Affelt</i> Dziedzictwo techniki – jego składniki i wartości	150
<i>Dariusz Matelski</i> Archiwalia i księgozbiory – problemy ochrony i zabezpieczania w prawodawstwie polskim	168
<i>Dominika Kostrzewa</i> Płaszczyzny wspólne prawa ochrony przyrody i prawa ochrony zabytków	195
<i>Agata Duniak</i> Dziedzictwo niematerialne a wartości w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	199
<i>Tomasz Snarski</i> Ochrona i promocja wielokulturowości jako cel działania organów administracji publicznej w zakresie ochrony zabytków – postulat <i>de lege ferenda</i>	209
2. Formy i sposoby ochrony zabytków	
<i>Piotr Dobosz</i> Ewoluuące prawne formy ochrony zabytków w Polsce	219
<i>Jacek Brudnicki</i> Procedura skreślenia z rejestru zabytków – analiza obecnej regulacji wraz z propozycjami zmian	244
<i>Katarzyna Frączak</i> Skuteczność ochrony pomników historii w prawie polskim	260
<i>Katarzyna Piotrowska</i> Aspekty prawne zarządzania dziedzictwem na przykładzie pomników historii i miejsc światowego dziedzictwa	271

Tomasz Bąkowski

Udział wojewódzkiego konserwatora zabytków
w procesie inwestycyjno-budowlanym oraz w innych
postępowaniach związanych ze zmianą przeznaczenia
lub zagospodarowania nieruchomości 285

Bogusław Szmygin, Ewa Banak

Prognoza oddziaływania na środowisko kulturowe
– brakujący element systemu ochrony dziedzictwa kulturowego 302

3. Zagospodarowanie zabytków, prowadzenie badań, prac i robót oraz podejmowanie innych działań przy zabytkach

Alicja Jagielska-Burduk

Koncepcja świadomego dysponenta zabytków
w polskim prawie ochrony zabytków 311

Beata Ruszkiewicz

Wpływ decyzji wojewódzkiego konserwatora zabytków
na wykonywanie własności zabytków nieruchomych 319

Małgorzata Korpała

Badania konserwatorskie – zapisy ustawy a praktyka 329

Marcin Sabaciński

Zasady prowadzenia badań archeologicznych
określone w przepisach ochrony zabytków 334

4. Nadzór konserwatorski

Ewelina Pabisiak

Nadzór konserwatorski – propozycje zmian
ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami 343

Krzysztof Kaszubowski

Decyzja wojewódzkiego konserwatora zabytków
o wstrzymaniu prac konserwatorskich – zarys problematyki 355

Monika Drela

Decyzja o zabezpieczeniu zabytku nieruchomego
w formie ustanowienia czasowego zajęcia
jako narzędzie służące zapobieganiu dewastacji zabytków 363

5. Wywóz zabytków za granicę

Tomasz Sienkiewicz

Wywóz zabytków za granicę
w świetle polskich regulacji prawnych 373

6. Restytucja zabytków wywiezionych niezgodnie z prawem z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej

Piotr Stec

Postępowanie w sprawach zwrotu dóbr kultury
wywiezionych nielegalnie z terytorium państwa członkowskiego
Unii Europejskiej – zagadnienia wybrane 395

7. Zasady finansowania opieki nad zabytkami

Przemysław Panfil

Finansowanie przez jednostkę samorządu terytorialnego
prac konserwatorskich, prac restauratorskich
i robót budowlanych przy zabytku 407

8. Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz ochrona zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych

Anna Kociotek-Pęksa, Jerzy Menkes

Ochrona zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego
i sytuacji kryzysowych – stosunek
ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
do międzynarodowego prawa humanitarnego 415

Anna Kociotek-Pęksa

Certyfikat pożarowy nieruchomości zabytkowej
– postulat *de lege ferenda* w odniesieniu do treści regulującej
ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami 429

9. Organizacja organów ochrony zabytków

Iwona Gredka

Prawnoprocesowe narzędzia ochrony zabytków
w świetle ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami 441

Anna Gerecka-Żołyńska

Wojewódzki konserwator zabytków
jako oskarżyciel posiłkowy w procesie karnym 451

<i>Sławomir Fundowicz</i> Zasady współpracy administracji publicznej ze związkami wyznaniowymi w zakresie ochrony zabytków	458
--	-----

10. Społeczni opiekunowie zabytków

<i>Aleksandra Brodowska</i> Analiza praktycznych aspektów funkcjonowania instytucji społecznego opiekuna zabytków w kontekście kompetencji nadanych ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	469
---	-----

11. Przepisy karne

<i>Olgierd Jakubowski</i> Karnoprawna ochrona zabytków – rozważania nad kierunkami zmian prawnych	475
---	-----

<i>Ewelina Kowalska-Benasiewicz</i> Zbieg przepisów art. 108–109b ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z innymi przepisami typizującymi przestępstwa i wykroczenia	486
--	-----

<i>Ryszard Krawczyk</i> Modus operandi niszczenia zabytków nieruchomych w Polsce w ostatnim dwudziestoleciu	508
---	-----

<i>Wiesław Pływaczewski</i> Wandalizm z perspektywy ochrony dziedzictwa kultury – diagnoza zjawiska oraz możliwości przeciwdziałania	521
--	-----

<i>Paweł Błażejczyk</i> To tylko metalowy napis czy zabytek o szczególnym znaczeniu dla kultury?	551
--	-----

<i>Bartłomiej Gadecki</i> Karnoprawna ochrona autentyczności zabytków – aktualny stan prawny i propozycje <i>de lege ferenda</i>	558
--	-----

<i>Wojciech Szafrąński</i> Ustawa o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami z perspektywy fałszerza – wokół art. 109a i art. 109b	570
--	-----

<i>Marek Luczak</i> Prawna ochrona zabytków versus praktyka – propozycje zmian w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	587
---	-----

Źródła prawa	595
Prawo krajowe	595
Prawo europejskie	603
Prawo międzynarodowe	603
Orzecznictwo	607
Sąd Najwyższy	607
Sądy powszechne	607
Sądy administracyjne	607
Sądy międzynarodowe	609
Trybunał Konstytucyjny	609
Literatura	611
Informacje o autorach	647